

Giải pháp tối ưu hóa tổ chức sản xuất và sáng tạo nội dung truyền hình đa nền tảng ở Việt Nam hiện nay

ThS. LƯƠNG ĐÔNG SON

Học viện Báo chí và Tuyên truyền; Email: luongdongson@gmail.com

Ngày nhận 15 tháng 6 năm 2024; chấp nhận đăng tháng 8 năm 2024.

Tóm tắt: Quá trình tổ chức sản xuất và sáng tạo nội dung truyền hình đa nền tảng ở Việt Nam đã đạt nhiều thành công nhưng hiện còn một số vấn đề đặt ra cần giải quyết trong tổ chức bộ máy và cán bộ, trong việc trang bị và sử dụng phương tiện kỹ thuật, công nghệ hỗ trợ, trong chính quá trình sản xuất, sáng tạo nội dung và trong các chính sách định hướng phát triển truyền hình đa nền tảng. Giải pháp giải quyết vấn đề đặt ra và tối ưu hóa việc tổ chức sản xuất và sáng tạo nội dung truyền hình đa nền tảng hiện nay bao gồm việc đổi mới và hoàn thiện tổ chức bộ máy, phát triển các năng lực, tầm nhìn chiến lược cho các nhà quản lý; nâng cao khả năng sáng tạo của đội ngũ phóng viên; tăng cường đầu tư trang thiết bị và hiện đại hóa, đồng bộ hóa cơ sở vật chất, nền tảng công nghệ cho quá trình tổ chức sản xuất, sáng tạo nội dung, tạo lập cơ sở chính trị - pháp lý cho quá trình này.

Từ khóa: đa nền tảng, truyền hình đa nền tảng, tối ưu hóa tổ chức sản xuất, sáng tạo nội dung truyền hình đa nền tảng.

Abstract: The process of producing and creating multi-platform television content in Vietnam has achieved great successes. However, several issues still need to be addressed regarding organizational structure and personnel, the provision and use of technical equipment, supporting technologies, the actual process of production and content creation, and the policies guiding the development of multi-platform television. Solutions include restructuring and refining the organization, developing strategic vision and capabilities for managers, enhancing the creativity of journalists, increasing investment in equipment, modernizing and synchronizing infrastructure and technology platforms for production and content creation, and establishing a political and legal foundation for this process.

Keywords: multi-platform, multi-platform television, optimizing the production, creating multi-platform television content.

1. Nắm bắt nhanh sự phát triển của công nghệ số và đa nền tảng, đổi mới, hoàn thiện việc tổ chức sản xuất phù hợp với bối cảnh phát triển của truyền hình đa nền tảng

Trong thời đại công nghệ số phát triển mạnh mẽ và truyền hình đa nền tảng trở nên phổ biến, việc nhanh chóng nắm bắt và thích ứng với những thay đổi này là yếu tố quyết định sự tồn tại và phát triển của các đài truyền hình. Điều này đòi hỏi một sự chuyển đổi toàn diện trong tổ chức sản xuất, từ quy trình làm việc, cấu trúc nhân sự, đến tư duy sáng tạo nội dung.

- *Đổi mới quy trình sản xuất theo hướng digital-first và tăng tính tương tác.*

Các đài truyền hình cần ưu tiên sản xuất nội dung theo hướng digital-first, nghĩa là tạo ra nội dung phù hợp với các nền tảng kỹ thuật số như mạng xã hội, ứng dụng di động và website trước khi phát trên truyền hình

truyền thống. Đài Truyền hình Việt Nam (VTV) đã triển khai thành công chiến lược này, với các nội dung ngắn và hấp dẫn được thiết kế để thu hút khán giả trẻ trên các nền tảng số như VTV Go. Điều này giúp tăng cường sự hiện diện trên các nền tảng số và thu hút người xem ngay từ các kênh trực tuyến.

Nội dung tương tác và khả năng tham gia của khán giả là một yếu tố quan trọng trong môi trường truyền hình đa nền tảng. Các nhà sản xuất cần tạo ra các nội dung cho phép khán giả tham gia vào quá trình sáng tạo, chẳng hạn như thông qua các cuộc thăm dò ý kiến, bình chọn trực tiếp, hoặc các hoạt động tương tác trên mạng xã hội⁽¹⁾. Ví dụ, chương trình "Cát cánh" phiên bản mới của VTV đã tích hợp tính năng tương tác trực tuyến, giúp khán giả tham gia vào chương trình thông qua mạng xã hội, tạo ra trải nghiệm tương tác trực tiếp và thú vị.

- *Tái cấu trúc nhân sự.*

Để đáp ứng các yêu cầu của sản xuất nội dung đa nền tảng, việc xây dựng đội ngũ nhân sự đa năng là cần thiết. Các đài truyền hình cần đào tạo và phát triển đội ngũ nhân viên có khả năng làm việc trên nhiều nền tảng, từ truyền hình truyền thống đến kỹ thuật số. Phóng viên cần có khả năng làm việc trên nhiều nền tảng khác nhau và hiểu rõ yêu cầu kỹ thuật, phong cách của từng nền tảng. Bởi vì, mỗi nền tảng thường có yêu cầu kỹ thuật, phong cách khác nhau khi sáng tạo, chuyển tải nội dung. Chẳng hạn, nội dung trên TikTok có thể yêu cầu phong cách trình bày khác so với truyền hình truyền thống⁽²⁾.

Ngoài ra, việc thu hút các chuyên gia công nghệ là một yếu tố quan trọng. Các đài truyền hình cần tuyển dụng những chuyên gia về công nghệ thông tin, kỹ sư dữ liệu, và chuyên gia phân tích để hỗ trợ quá trình sản xuất nội dung đa nền tảng. Những chuyên gia này có thể đóng góp vào việc triển khai các công nghệ mới và tối ưu hóa quy trình sản xuất.

Khuyến khích tinh thần **khởi nghiệp** trong đội ngũ nhân sự cũng là một chiến lược quan trọng. Tạo ra một môi trường làm việc cởi mở, khơi gợi, thúc đẩy sự sáng tạo, kích thích, thử nghiệm các ý tưởng mới, chấp nhận rủi ro trong quá trình sản xuất nội dung sẽ giúp các đài truyền hình phát triển các ý tưởng sáng tạo và đổi mới.

- Thay đổi tư duy sáng tạo.

Trong bối cảnh truyền hình đa nền tảng, nội dung cần phải có cốt truyện hấp dẫn và dễ dàng tiếp cận trên nhiều nền tảng khác nhau. Tập trung vào storytelling là một yếu tố quan trọng. Chương trình **Running Man** của Hàn Quốc sở dĩ đã thành công trên toàn cầu là nhờ vào format mới lạ, kịch tính và hài hước, giúp thu hút người xem từ nhiều nền tảng khác nhau.

Đa dạng hóa thể loại nội dung cũng là một xu hướng quan trọng. Các đài truyền hình cần mở rộng sản xuất sang các thể loại mới như web drama, phim ngắn và talkshow trực tuyến để đáp ứng nhu cầu của khán giả hiện đại. Sự đa dạng này không chỉ giúp thu hút khán giả mới mà còn giữ chân người xem trung thành.

Cuối cùng, tận dụng sức mạnh của cộng đồng bằng cách khuyến khích người dùng sáng tạo nội dung là một xu hướng đang phát triển. Các đài truyền hình có thể tổ chức các cuộc thi và thử thách để thu hút sự tham gia của khán giả, tạo ra một lượng lớn nội dung phong phú và đa dạng từ chính người dùng.

Nắm bắt nhanh chóng sự phát triển của công nghệ số và đa nền tảng, cùng với việc đổi mới và hoàn thiện tổ chức sản xuất, là chìa khóa để các đài truyền hình thích ứng với bối cảnh mới. Việc này không chỉ giúp các đài tiếp cận và giữ chân khán giả mà còn nâng cao vị thế cạnh tranh trong thời đại kỹ thuật số.

2. Nâng cao năng lực, tầm nhìn chiến lược của các nhà quản lý cơ quan báo chí về truyền hình đa nền tảng

Cán bộ lãnh đạo, quản lý, người đứng đầu cơ quan báo chí truyền hình là người dẫn dắt, định hướng, động lực thúc đẩy mọi hoạt động của cơ quan. Năng lực, tầm tư duy chiến lược của họ không chỉ giúp cơ quan báo chí truyền hình phát hiện ra vấn đề đang tồn tại trong cơ quan mà còn nhạy bén trong việc nắm bắt, tìm kiếm, chọn lọc, chất lọc từ thực tiễn, từ quan điểm, ý kiến của mọi thành viên trong đơn vị, đề xuất và xác định các định hướng, nhiệm vụ, giải pháp khắc phục, tối ưu hóa các quá trình, giải quyết tốt các vấn đề đang diễn ra, đặt ra tại cơ quan. Việc nâng cao năng lực, khả năng tư duy khoa học, tầm nhìn chiến lược thích hợp với họ đòi hỏi phải tiến hành đồng bộ các hoạt động như:

- Đào tạo và cập nhật kiến thức liên tục.

Trong bối cảnh truyền hình đa nền tảng phát triển mạnh mẽ, nâng cao nhận thức, kỹ năng và tầm nhìn chiến lược của các nhà quản lý cơ quan báo chí là yếu tố tiên quyết để thích ứng và đón đầu, dẫn đầu xu thế. Điều này đòi hỏi các nhà quản lý phải hiểu rõ bản chất của truyền hình đa nền tảng, các mô hình kinh doanh mới, xu hướng công nghệ và hành vi khán giả. Để đạt được điều này, việc đào tạo và cập nhật kiến thức thường xuyên, liên tục là vô cùng cần thiết.

Các cơ quan báo chí cần chủ động tổ chức hoặc liên kết với các tổ chức đào tạo uy tín, bao gồm cả tổ chức đào tạo của các nước tiên tiến, để cung cấp các khóa học chuyên sâu về quản lý nội dung đa nền tảng, phân tích dữ liệu khán giả, tiếp thị số, sản xuất video ngắn, podcast và livestream⁽³⁾. Đài Truyền hình Việt Nam (VTV) đã tổ chức các khóa đào tạo về sản xuất nội dung số và quản lý đa nền tảng cho cán bộ, nhân viên, phóng viên, giúp họ nắm bắt, áp dụng các kỹ năng cần thiết trong kỷ nguyên số. Những khóa đào tạo này không chỉ trang bị kiến thức mới mà còn giúp nhân viên làm quen với các công nghệ và phương pháp làm việc hiện đại.

Tham gia các hội thảo và diễn đàn chuyên ngành

cũng là cơ hội quý báu để các nhà quản lý cập nhật thông tin mới nhất về công nghệ và xu hướng, đồng thời chia sẻ kinh nghiệm với đồng nghiệp trong và ngoài nước. Hội thảo "Khai thác dữ liệu số và xây dựng hạ tầng sản xuất phân phối nội dung đa nền tảng" do VTV tổ chức năm 2023 đã tạo điều kiện cho các nhà quản lý học hỏi và thảo luận về các vấn đề nổi bật trong lĩnh vực truyền hình đa nền tảng. Những sự kiện này không chỉ cung cấp thông tin mà còn mở rộng mạng lưới quan hệ và tạo điều kiện cho sự hợp tác quốc tế.

Nghiên cứu các mô hình thành công từ các đài truyền hình quốc tế như BBC, CNN, NHK về cách họ tổ chức sản xuất, phân phối nội dung đa nền tảng, ứng dụng công nghệ mới và tương tác với khán giả sẽ cung cấp thêm nhiều ý tưởng và giải pháp hữu ích. Ian Small, Trưởng phòng Quan hệ Doanh nghiệp của BBC cho biết việc tiết kiệm chi phí sản xuất tin tức là có thể vì các nhóm tin tức thường xuyên sản xuất nội dung không chỉ cho truyền hình phát sóng cộng với đài phát thanh (theo cách tiếp cận "hai phương tiện" lâu đời của BBC) mà còn, bây giờ, cho cả phân phối trực tuyến và di động. Tại BBC Scotland cũng như ở những nơi khác, các nguồn lực thu thập và sản xuất tin tức có thể được sử dụng đầy đủ hơn vì chúng được chia sẻ trên nhiều đầu ra dựa trên tin tức hơn⁽⁴⁾.

- Phát triển tư duy chiến lược.

Để phát triển tư duy chiến lược, các nhà quản lý cần xây dựng tầm nhìn dài hạn cho tổ chức. Việc xác định rõ mục tiêu phát triển của cơ quan báo chí trong kỷ nguyên số giúp hoạch định chiến lược nội dung, công nghệ và nhân sự phù hợp. Trên thực tế, VTV đã đặt mục tiêu trở thành cơ quan truyền thông chủ lực đa phương tiện, dẫn đầu về công nghệ và nội dung, với chiến lược phát triển dài hạn rõ ràng nhằm thúc đẩy sự đổi mới và tiên phong trong ngành. Điều này không chỉ định hướng cho các hoạt động hiện tại mà còn tạo ra một khung hành động dài hạn để thích ứng với các thay đổi trong tương lai.

Tư duy đổi mới sáng tạo cũng là một yếu tố quan trọng. Các nhà quản lý cần khuyến khích đề xuất ý tưởng mới, thử nghiệm các mô hình sản xuất và phân phối nội dung khác biệt, ứng dụng công nghệ tiên tiến như trí tuệ nhân tạo (AI) và thực tế ảo (VR) để nâng cao chất lượng và sức cạnh tranh. Sự đổi mới không chỉ nằm ở công nghệ mà còn ở cách tiếp cận sáng tạo trong quản lý và điều hành, giúp tổ chức thích nghi

với các xu hướng mới và duy trì sự cạnh tranh trong thị trường đầy biến động.

Phân tích dữ liệu khán giả đóng vai trò như một "kim chỉ nam" cho các quyết định chiến lược. Thu thập và phân tích dữ liệu về hành vi, sở thích, và nhu cầu của khán giả trên các nền tảng giúp cơ quan báo chí sản xuất nội dung phù hợp, tăng cường tương tác và hiệu quả kinh doanh. BBC đã áp dụng phân tích dữ liệu trong việc đo lường hiệu quả các chương trình truyền hình và điều chỉnh chiến lược nội dung dựa trên hành vi người xem, từ đó nâng cao chất lượng và tăng cường khả năng thu hút khán giả.

- Nâng cao kỹ năng lãnh đạo.

Ngoài ra, nâng cao kỹ năng lãnh đạo là yếu tố quan trọng giúp các nhà quản lý xây dựng một môi trường làm việc cởi mở và sáng tạo. Khuyến khích sự trao đổi và hợp tác giữa các bộ phận, tạo điều kiện cho nhân viên phát huy tối đa năng lực và suy nghĩ, tìm tòi, đóng góp ý tưởng. Việc trao quyền và tạo động lực thông qua các cơ chế khen thưởng và đề bạt vào vị trí xứng đáng giúp nhân viên cảm thấy được ghi nhận, công nhận và sẽ đóng góp nhiều hơn cho tổ chức. Khả năng thích ứng nhanh với thay đổi cũng là điều cần thiết trong môi trường truyền thông số biến động không ngừng. Các nhà quản lý cần có khả năng đưa ra quyết định linh hoạt và điều chỉnh chiến lược kịp thời để phản ứng nhanh với những thay đổi của thị trường và tận dụng các cơ hội mới một cách hiệu quả.

3. Nâng cao năng lực sáng tạo của phóng viên trong sản xuất nội dung truyền hình đa nền tảng

Trong bối cảnh truyền hình đa nền tảng, nơi khán giả tiếp cận thông tin qua vô vàn kênh khác nhau, việc nâng cao năng lực sáng tạo của phóng viên không chỉ là một lợi thế mà còn là yêu cầu tất yếu để các đài truyền hình tồn tại và phát triển. Phóng viên không chỉ là người đưa tin, mà còn là những người kể chuyện, những người sáng tạo nội dung có khả năng thu hút và giữ chân khán giả trên mọi nền tảng.

- Phát triển kỹ năng đa nền tảng: từ truyền thống đến kỹ thuật số.

Sự chuyển dịch từ truyền hình truyền thống sang đa nền tảng đòi hỏi phóng viên phải linh hoạt thích ứng với nhiều định dạng nội dung khác nhau. Việc thành thạo sản xuất video ngắn cho mạng xã hội, tối ưu hóa nội dung dài cho truyền hình và phát trực tuyến là điều không thể thiếu. Đài Truyền hình Việt Nam

(VTV) đã đi đầu trong việc đào tạo phóng viên về kỹ năng này, giúp họ hiểu rõ đặc thù của từng nền tảng và tạo ra nội dung phù hợp nhất. Ví dụ, một phóng viên có thể tạo ra một video ngắn hấp dẫn trên TikTok, đồng thời sản xuất một phóng sự chuyên sâu cho chương trình thời sự trên TV. Hay khi VTV sản xuất nội dung cho YouTube, các phóng viên cần phải tạo ra tiêu đề hấp dẫn, hình thu nhỏ (thumbnail) bắt mắt và cách sử dụng thẻ (tag) để tăng khả năng hiển thị và tìm kiếm. Ngược lại, nội dung phát sóng trên TV được tối ưu hóa với chất lượng hình ảnh cao và cấu trúc câu chuyện hoàn chỉnh để đáp ứng kỳ vọng của khán giả truyền thống.

- *Khuyến khích tư duy sáng tạo và đổi mới: vượt qua giới hạn truyền thống.*

Sáng tạo không chỉ là tạo ra nội dung mới mà còn là cách tiếp cận vấn đề và ứng dụng công nghệ một cách đột phá. Phóng viên cần được khuyến khích thử nghiệm các hình thức kể chuyện mới, sử dụng công nghệ tiên tiến như VR, AR, video 360 độ để tạo ra trải nghiệm tương tác sâu sắc cho khán giả⁽⁵⁾. BBC và CNN đã chứng minh thành công của việc này, và VTV cũng đang từng bước áp dụng những công nghệ trên vào sản xuất chương trình.

- *Đào tạo liên tục và chuyên sâu: nâng cao trình độ chuyên môn.*

Trong một lĩnh vực không ngừng phát triển như truyền hình, việc học hỏi và cập nhật kiến thức là không bao giờ kết thúc, không có nấc thang cuối cùng. Các đài truyền hình cần đầu tư vào các chương trình đào tạo chuyên sâu, giúp phóng viên nắm bắt các xu hướng mới nhất, kỹ năng sản xuất hiện đại và công nghệ tiên tiến. Đào tạo không chỉ là trách nhiệm của đài truyền hình mà còn là sự chủ động, là cơ hội của mỗi phóng viên để không ngừng hoàn thiện năng lực bản thân.

4. Đầu tư trang thiết bị, hiện đại hóa, đồng bộ hóa cơ sở vật chất kỹ thuật, nền tảng công nghệ

Trong bối cảnh truyền hình đa nền tảng, việc đầu tư mạnh mẽ vào cơ sở vật chất kỹ thuật, trang thiết bị hiện đại và nền tảng công nghệ tiên tiến là yếu tố sống còn để nâng cao chất lượng nội dung và khả năng cạnh tranh của các đài truyền hình. Các nhà đài cần tập trung vào ba lĩnh vực chính: hiện đại hóa hệ thống sản xuất và phát sóng, đồng bộ hóa hạ tầng kỹ thuật, và nâng cấp nền tảng công nghệ.

Thứ nhất, hiện đại hóa hệ thống sản xuất và phát sóng là nền tảng quan trọng để tạo ra nội dung chất

lượng cao. Việc đầu tư vào hệ thống máy quay phim và thiết bị ghi hình có độ phân giải cao như 4K và 8K cho phép các đài truyền hình sản xuất các chương trình với hình ảnh sắc nét, sống động, đáp ứng kỳ vọng ngày càng cao của khán giả. Đài Truyền hình Việt Nam (VTV) đã áp dụng hệ thống máy quay tiên tiến để nâng cao chất lượng các chương trình thể thao và giải trí, từ đó tạo ra những trải nghiệm hình ảnh vượt trội.

Bên cạnh đó, việc nâng cấp hệ thống phòng thu và trường quay ảo (virtual studio) mở ra khả năng sáng tạo không giới hạn trong việc sản xuất nội dung. Công nghệ trường quay ảo giúp tạo ra các không gian sản xuất linh hoạt và giảm chi phí, đồng thời cung cấp các hiệu ứng hình ảnh ấn tượng. Đài truyền hình BBC đã thành công trong việc sử dụng công nghệ này để sản xuất các chương trình thời sự và phim tài liệu, giúp nâng cao giá trị sản phẩm và thu hút người xem.

Áp dụng trí tuệ nhân tạo (AI) và máy học (machine learning) vào quy trình sản xuất cũng là một xu hướng quan trọng. AI có thể tự động hóa các công việc như dựng phim, chỉnh sửa âm thanh, và tạo phụ đề, từ đó tiết kiệm thời gian và nguồn lực, đồng thời nâng cao hiệu quả sản xuất. Các hệ thống AI hiện đại có thể học từ dữ liệu đầu vào và tự động cải thiện chất lượng sản xuất theo thời gian, như đã được triển khai tại các đài truyền hình lớn trên thế giới.

Thứ hai, đồng bộ hóa hạ tầng kỹ thuật là yếu tố then chốt để quản lý và phân phối nội dung hiệu quả trên các nền tảng khác nhau. Xây dựng hệ thống lưu trữ và quản lý nội dung tập trung giúp các đài dễ dàng truy cập, chia sẻ, sử dụng nội dung. Điều này không chỉ nâng cao hiệu suất làm việc mà còn đảm bảo an toàn thông tin và giảm thiểu rủi ro mất dữ liệu. Chẳng hạn, hệ thống quản lý nội dung tập trung đã giúp Đài Truyền hình Nhật Bản (NHK) cải thiện đáng kể quy trình sản xuất và khả năng phối hợp giữa các bộ phận.

Phát triển hệ thống phân phối nội dung đa nền tảng là điều cần thiết để đáp ứng nhu cầu của người dùng trong môi trường kỹ thuật số. Sử dụng công nghệ điện toán đám mây (cloud computing) và mạng phân phối nội dung (CDN) giúp nội dung được truyền tải nhanh chóng và ổn định đến mọi thiết bị và địa điểm. Các đài truyền hình có thể sử dụng các nền tảng streaming hiện đại để mở rộng phạm vi tiếp cận và cải thiện chất lượng trải nghiệm của khán giả. Đài Truyền hình Singapore (Mediacorp) là một ví dụ điển hình về việc sử

dụng các giải pháp này để tối ưu hóa quy trình phân phối nội dung.

Tích hợp các giải pháp phân tích dữ liệu vào hệ thống kỹ thuật giúp các đài truyền hình hiểu rõ hơn về hành vi người dùng và điều chỉnh nội dung một cách hiệu quả. Phân tích dữ liệu người dùng cung cấp những thông tin quý giá về sở thích và xu hướng xem, từ đó giúp tối ưu hóa chiến lược nội dung và quảng cáo. Các công cụ phân tích dữ liệu tiên tiến hỗ trợ các đài truyền hình trong việc đưa ra quyết định dựa trên dữ liệu thực tế, từ đó nâng cao hiệu quả tiếp cận và tương tác với khán giả.

Thứ ba, nâng cấp nền tảng công nghệ là yếu tố quyết định để đẩy mạnh sáng tạo nội dung và tương tác với khán giả. Đầu tư vào các nền tảng sản xuất nội dung số tiên tiến giúp các đài tạo ra các sản phẩm tương tác, nội dung 360 độ và trải nghiệm thực tế ảo (VR), thực tế tăng cường (AR). Điều này không chỉ mang đến trải nghiệm mới mẻ và hấp dẫn cho khán giả mà còn mở ra nhiều cơ hội sáng tạo cho các nhà sản xuất nội dung. Các công cụ và phần mềm tiên tiến cho phép sản xuất nội dung phong phú hơn, nâng cao chất lượng và sự hấp dẫn của chương trình.

Phát triển các ứng dụng di động và Smart TV là chiến lược cần thiết để đưa nội dung đến gần hơn với khán giả. Các ứng dụng này cho phép người dùng xem nội dung mọi lúc mọi nơi, cung cấp trải nghiệm cá nhân hóa và liền mạch. Việc phát triển ứng dụng không chỉ tăng cường khả năng tương tác với khán giả mà còn mở rộng phạm vi tiếp cận, đặc biệt là với người dùng di động.

Áp dụng công nghệ blockchain trong việc bảo vệ bản quyền nội dung là bước tiến mới trong quản lý và phân phối nội dung số. Blockchain giúp đảm bảo tính minh bạch và công bằng trong việc phân phối doanh thu quảng cáo và chia sẻ lợi nhuận với các nhà sáng tạo nội dung. Việc sử dụng blockchain giúp bảo vệ quyền lợi của các nhà sản xuất và đảm bảo tính toàn vẹn của nội dung số, từ đó tạo ra một môi trường kinh doanh công bằng và minh bạch.

Việc đầu tư cơ sở vật chất kỹ thuật và nền tảng công nghệ tiên tiến là điều kiện tiên quyết để các đài truyền hình không chỉ nâng cao chất lượng nội dung mà còn tối ưu hóa quy trình sản xuất và phân phối. Những ví dụ từ Đài Truyền hình Việt Nam, BBC, NHK, và Mediacorp đã chứng minh rằng việc áp dụng

các công nghệ hiện đại giúp các đài truyền hình cải thiện hiệu quả hoạt động, tăng cường trải nghiệm người xem và duy trì vị thế cạnh tranh trong môi trường truyền hình đa nền tảng.

5. Hoàn thiện cơ sở chính trị - pháp lý cho sự phát triển của truyền hình đa nền tảng

Trong bối cảnh chuyển đổi số và sự bùng nổ của công nghệ, truyền hình đa nền tảng không chỉ là xu hướng tất yếu mà còn là một trong những động lực quan trọng thúc đẩy sự phát triển của ngành truyền thông, trong đó có truyền hình số. Tuy nhiên, để khai thác tối đa tiềm năng của loại hình này, việc hoàn thiện cơ sở chính trị - pháp lý là yếu tố then chốt, tạo dựng hành lang pháp lý vững chắc, minh bạch và công bằng cần được triển khai một cách toàn diện và đồng bộ trên nhiều phương diện:

- *Cập nhật và hoàn thiện hệ thống pháp luật.*

Bản quyền: Bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ là nền tảng cho sự phát triển bền vững của nội dung số. Cần có những quy định rõ ràng và cụ thể về việc cấp phép, sử dụng, khai thác và bảo vệ bản quyền nội dung trên các nền tảng số. Điều này không chỉ bảo vệ quyền lợi chính đáng của các nhà sản xuất nội dung mà còn khuyến khích sự sáng tạo và đầu tư vào lĩnh vực này. Ví dụ, mô hình quản lý bản quyền của YouTube với Content ID là một giải pháp hiệu quả giúp các chủ sở hữu nội dung dễ dàng phát hiện và quản lý việc sử dụng trái phép nội dung của mình.

Quản lý nội dung: Thiết lập các quy chuẩn về nội dung, đảm bảo tính chính xác, khách quan, phù hợp với thuần phong mỹ tục và không vi phạm các quy định của pháp luật. Đồng thời, cần có cơ chế kiểm duyệt nội dung linh hoạt, hiệu quả và minh bạch, tránh tình trạng lạm dụng quyền lực hoặc kiểm duyệt quá mức, gây ảnh hưởng đến quyền tự do ngôn luận và sáng tạo.

Quảng cáo: Xây dựng quy định về quảng cáo trên truyền hình đa nền tảng, đảm bảo tính minh bạch, trung thực và không gây phiền toái cho người xem. Các quy định này cần bao gồm các vấn đề như thời lượng quảng cáo, nội dung quảng cáo, vị trí đặt quảng cáo và các hình thức quảng cáo mới như quảng cáo tích hợp vào nội dung (product placement) hay quảng cáo cá nhân hóa.

- *Xây dựng và thực hiện tốt chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về hợp tác quốc tế và khu vực trong lĩnh vực truyền hình số.*

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế sâu rộng, việc hợp tác quốc tế trong lĩnh vực truyền hình đa nền tảng là rất cần thiết để đảm bảo sự phát triển bền vững và hiệu quả của lĩnh vực này. Nội dung hợp tác quốc tế, khu vực trong lĩnh vực truyền hình số hiện nay bao gồm:

Thứ nhất, chia sẻ kinh nghiệm và thông tin: Thông qua việc tham gia các diễn đàn, hội thảo quốc tế, các cơ quan quản lý nhà nước có thể học hỏi kinh nghiệm từ các quốc gia đi trước trong việc xây dựng và hoàn thiện cơ sở pháp lý cho truyền hình đa nền tảng. Đồng thời, việc trao đổi thông tin về các vấn đề pháp lý, kỹ thuật và quản lý sẽ giúp các quốc gia có cái nhìn toàn diện hơn về những thách thức và cơ hội trong lĩnh vực này, từ đó đưa ra những quyết sách phù hợp và hiệu quả. Chẳng hạn, Việt Nam có thể tham khảo mô hình quản lý nội dung của Hàn Quốc, nơi có hệ thống phân loại nội dung chi tiết và rõ ràng, giúp bảo vệ trẻ em khỏi những nội dung không phù hợp.

Thứ hai, xây dựng các tiêu chuẩn chung: Sự khác biệt về quy định pháp luật giữa các quốc gia có thể tạo ra những rào cản cho việc phát triển và phân phối nội dung truyền hình đa nền tảng. Việc hợp tác quốc tế để xây dựng các tiêu chuẩn chung về bản quyền, quản lý nội dung và quảng cáo sẽ giúp tạo ra một sân chơi bình đẳng và minh bạch cho các nhà sản xuất và phát hành nội dung, đồng thời tạo điều kiện thuận lợi cho việc lưu thông nội dung xuyên biên giới.

Thứ ba, giải quyết các vấn đề xuyên biên giới: Các vấn đề như vi phạm bản quyền, lan truyền thông tin sai lệch hay cạnh tranh không lành mạnh thường có tính chất xuyên biên giới và đòi hỏi sự hợp tác chặt chẽ giữa các quốc gia để giải quyết. Thông qua việc ký kết các hiệp định, điều ước quốc tế, các quốc gia có thể thiết lập các cơ chế hợp tác để điều tra, xử lý và ngăn chặn các hành vi vi phạm pháp luật trên không gian mạng.

- *Xây dựng hệ thống cơ chế, chính sách nhằm nâng cao năng lực quản lý cho cán bộ làm công tác quản lý nhà nước.*

Để đáp ứng yêu cầu quản lý ngày càng cao của truyền hình đa nền tảng, việc nâng cao năng lực của đội ngũ cán bộ quản lý nhà nước là một nhiệm vụ cấp bách và quan trọng. Cán bộ quản lý nhà nước có trình độ càng cao, năng lực càng sâu thì hiệu lực, hiệu quả của công tác quản lý càng lớn. Vì vậy cần có chính sách, chiến lược, kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng về mọi

mặt cho họ.

Đào tạo và bồi dưỡng: Thường xuyên tổ chức các khóa đào tạo, bồi dưỡng cập nhật chuyên sâu về truyền hình đa nền tảng, bao gồm các kiến thức về công nghệ, pháp luật, quản lý và kinh doanh truyền thông. Các khóa đào tạo này cần được thiết kế phù hợp với từng đối tượng và cập nhật thường xuyên để đảm bảo tính thực tiễn và hiệu quả. Chẳng hạn, các khóa đào tạo về công nghệ có thể tập trung vào các vấn đề như trí tuệ nhân tạo, blockchain, big data và cách ứng dụng chúng vào quản lý truyền hình đa nền tảng.

Xây dựng đội ngũ chuyên gia: Thành lập các nhóm chuyên gia về truyền hình đa nền tảng, bao gồm các chuyên gia về pháp luật, công nghệ, kinh tế và xã hội. Các nhóm chuyên gia này sẽ có nhiệm vụ nghiên cứu, phân tích và tư vấn cho các cơ quan quản lý nhà nước về các vấn đề liên quan đến truyền hình đa nền tảng, đồng thời tham gia xây dựng và hoàn thiện cơ sở pháp lý cho lĩnh vực này.

Ứng dụng công nghệ: Áp dụng các công nghệ mới như trí tuệ nhân tạo, học máy và phân tích dữ liệu lớn vào công tác quản lý truyền hình đa nền tảng. Các công nghệ này có thể giúp cơ quan quản lý nhà nước thu thập, xử lý và phân tích một lượng lớn dữ liệu về nội dung, người dùng và thị trường, từ đó đưa ra những quyết định quản lý chính xác và hiệu quả hơn. Ví dụ, công nghệ trí tuệ nhân tạo có thể được sử dụng để phát hiện và ngăn chặn nội dung vi phạm bản quyền hoặc nội dung độc hại trên các nền tảng truyền hình đa nền tảng./.

(1) Klein-Shagrir, Oranit & Keinonen, Heidi. (2014). *Public Service Television in a Multi-Platform Environment: A Comparative Study in Finland and Israel*. *VIEW Journal of European Television History & Culture*. 3. 14-23. 10.18146/2213-0969.%Y.107.

(2) Klein-Shagrir, O., & Keinonen, H. (2014). *Public Service Television in a Multi-Platform Environment*. *Convergent Television(s)*, 3(6), 14. <https://doi.org/10.18146/2213-0969.2014.jethc066>.

(3) Bennett, James & Strange, Niki. (2008). *The BBC's Second-Shift Aesthetics: Interactive Television, Multi-Platform Projects and Public Service Content for a Digital Era*. *Media International Australia incorporating Culture and Policy*. 126. 106-119. 10.1177/1329878X0812600112.

(4), (5) Doyle, G. (2010). *From Television to Multi-Platform. Convergence: The International Journal of Research into New Media Technologies*, 16(4), 431-449. <https://doi.org/10.1177/1354856510375145>.